

[Anmeldelse - Sjælsølund Efterskole]

Mandag 21. november 2005 havde vi på Sjælsølund Efterskole i Nordsjælland en af de såkaldte "Elevernes Aften". Som lærer har man den opgave at finde på et indslag, der på en eller anden måde kan godtgøre, at det er "Elevernes Aften", dvs. give unge mennesker mellem 15-17 år en varig oplevelse med tilbage på værelserne. Det er ikke altid lige nemt...

Denne aften havde jeg engageret fortælleren Anette Skov, som havde fået frie hænder til at sammensætte et program. Hun kom i god tid, og på professionel vis gik hun rundt og fandt det bedst egnede sted på skolen. Hun opstillede nogle stearinlys, slukkede alt det elektriske lys og satte sig på en skammel på det lange kateder og ventede.

Efterhånden kom eleverne ind med dyner og puder og fandt sig til rette på bænkerne i det amfi-opbyggede rum, som Anette havde besluttet sig for. Der var lidt almindelig fnidder i krogene og pillen ved mobiltelefoner, da Anette slukkede sin mobil og signalerede, at eleverne skulle gøre det samme.

Og så rejste hun sig og gik hun i gang. Hun var midt i en graviditet og med en filtblomst placeret centralt på den toppede mave, fortalte hun om vejen frem til dette punkt i hendes liv – hun fortalte om et langt studie og efterfølgende arbejdsløshed og om hvor håbløst det havde været - og lige pludselig var vi inde i en fortælling om Anette og en ven fra *hendes* efterskoletid og deres genvordigheder med at finde ud af som 16-årige at være stillet over for mange svære valg. Eleverne var opslugte – hun havde taget afsæt i sit eget liv (hendes alder gør også identifikationen lettere) og på den måde var fortællingen blevet relevant for dem.

Efter livsfortællingen var de klar til en anden genre: det klassiske eventyr. Kunsten at fortælle et klassisk eventyr, så det ikke bliver forudsigeligt og kedeligt, er at formidle de almenmenneskelige træk i personerne. Gu´ skal man være frejdig og som den yngste søn Martin replicere "Det lyder vanskeligt! – men jeg er villig til at prøve!". Eleverne morede sig og Anette justerede stilen og gav mere dramatisk skrue i denne fortælling.

Til slut fik vi en genfortælling af en Bjørnstjerne Bjørnsons grumme bondefortællinger. Anette brugte effektivt det fysiske lys og lod eleverne gå fra "deres aften" med poesi i ørene og eftertænksomme udtryk i ansigterne.

Jeg lagde mærke til, at flere af eleverne nikkede respektfuldt til Anette, da de gik forbi hende. Andre satte ord på: "Du er rigtig god til at fortælle historier!". Andre igen spurgte ind til en fortælling for lige af få opklaret, om det nu også var rigtigt, at hun selv havde gået på den der efterskole i Sorø – der var blevet lyttet!

Her nogen tid efter fortælleaftenen kan en elev stadig komme med en bemærkning, som viser, at fortællingerne har bidt sig fast og stadig sidder i dem. Det er det, som den mundtlige fortælling kan så godt: give mennesker bud på, hvordan man tackler tilværelsen. På den måde kan en person fra en fortælling poppe op og give et fingerpeg eller en perspektivering, når tilhøreren har brug for det. Og med en fortæller som Anette Skov, der er årvågen i forhold til sit publikum og tillige har en facon, der går lige i kødet på den vanskeligste aldersgruppe af alle, de 15-17-årige, kan man roligt arrangere noget så gammeldags som en fortælleaften.

Sjælsølund Efterskole, Simon Svenstrup